

Motion till riksdagen 2021/22:3043

av **Boriana Åberg (M)**

Avskaffa mattvånget i alkohollagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa mattvånget i alkohollagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Alkohollagen 8 kap. § 15 säger att för att en inrättning ska få servera alkohol krävs det ett varierat utbud av lagad eller på annat sätt tillredd mat. I länsstyrelsernas guide för alkoholtillstånd står att ”maten ska tillagas i köket och får inte bestå av prefabricerade ingredienser. Gästerna ska kunna erbjudas ett varierat utbud av maträtter. Efter klockan 23.00 räcker det med några enklare maträtter”.

Kraven på att restaurangerna skulle sälja mat i samband med alkoholförsäljning kom till på 50-talet, under motboksperioden. När man beställde en maträtt fick man beställa upp till 1,8 deciliter alkohol eller ”tre sexor” som det kallades. Då myntades uttrycket ”krogrunda”, d v s när man gick från restaurang till restaurang och fick beställa mat och ”tre sexor”. Det fanns också ”matoffer”, studenter som lät sig bjudas på ett mål mat så att den som bjöd fick dricka deras ranson av ”tre sexor”. Kravet på mat avskaffades 1977 och ersattes med en bestämmelse att 30 procent av en restaurangs omsättning var tvungen att komma från matförsäljning. Detta ledde till tillkomsten av ”dagens lunch”, vars försäljning skulle kvittas mot alkoholförsäljning på kvällen. Detta krav fanns till 1995 när det infördes ett nytt krav, att restaurangen var tvungen att ha ett ordentligt kök för att kunna erbjuda gästerna mat. Sedan 2011 gäller dagens regler.

Alkohollagen syftar till att stävja alkoholmissbruk, vilket är ett lovvärt syfte. Svenskens dryckesvanor har ändrats. De allra flesta nyttjar alkohol på ett civiliserat sätt. Kravet på ”varierande matutbud” leder till ett enormt slöseri med resurser, dels i form av helt onödiga och omfattande investeringar i dyra kök, dels i form av matsvinn. Kunderna till hotellbarer i anslutning till restauranger har i regel redan intagit middag när de kommer till baren. Maten som finns tillgänglig slängs då. Samma situation

uppkommer i nattklubbar; mängder av mat, p g a kravet på ”varierande utbud”, går till spillo eftersom i princip ingen beställer.

Därtill kan konstateras att det finns mycket stora skillnader i alkoholtillstånds-handläggarnas uppfattningar om vad som är ”varierande matutbud”, och i övrigt hur dessa bestämmelser ska tolkas, något som bekräftar behovet av att förenkla och liberalisera denna lagstiftning.

Boriana Åberg (M)